

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Václava Trajera a soudkyň Mgr. Lenky Havlíčkové a JUDr. Martiny Vernerové ve věci

žalobkyně: **T. L. V.**, narozená X,
státní příslušnost Vietnamská socialistická republika,
bytem X,
zastoupená advokátem Mgr. Markem Eichlerem,
sídlem Stanislava Kostky Neumanna 2052, 407 47 Varnsdorf,

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra, Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**,
sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 12. 2022, č. j. MV-189144-5/SO-2022,

takto:

- I. Rozhodnutí Ministerstva vnitra, Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců, ze dne 13. 12. 2022, č. j. MV-189144-5/SO-2022, se **zrušuje** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení ve výši **9 800 Kč** do třiceti dnů ode dne právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

1. Žalobkyně se žalobou podanou v zákonem stanovené lhůtě prostřednictvím svého právního zástupce domáhala zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 12. 2022, č. j. MV-189144-5/SO-2022, jímž bylo zamítnuto její odvolání a potvrzeno rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „správní orgán prvního stupně“), ze dne 8. 9. 2022, č. j. OAM-5330-67/PP-2019. Rozhodnutím správního orgánu prvního stupně byla výrokem I. podle § 87e odst. 1 písm. d) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) zamítnuta žádost žalobkyně o vydání povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana Evropské unie na území České republiky, neboť se žalobkyně dopustila obcházení tohoto zákona s cílem získat povolení k přechodnému pobytu na území, když účelově uzavřela manželství, a výrokem II. podle § 87e odst. 4 zákona o pobytu cizinců byla žalobkyni stanovena lhůta k vycestování z území České republiky 35 dnů od právní moci rozhodnutí. Žalobkyně se v žalobě domáhala také toho, aby soud zrušil i rozhodnutí správního orgánu prvního stupně. Současně požádala, aby soud uložil žalovanému povinnost nahradit jí náklady soudního řízení.

Žaloba

2. Žalobkyně v podané žalobě vyjádřila své přesvědčení, že žalovaný porušil zásadním způsobem své povinnosti odvolacího orgánu a napadené rozhodnutí odporuje požadavkům na odůvodnění správních rozhodnutí zakotveným v § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“). Podle názoru žalobkyně správní orgány obou stupňů rovněž v rozporu s § 3 správního řádu nedostatečně zjistily skutkový stav věci. Žalobkyně dále uvedla, že žalovaný porušil § 4 odst. 1 správního řádu, neboť správní orgány porušily další ze zákonem jim určených povinností. Postup žalovaného byl dále v rozporu s § 2 správního řádu, § 87e odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců a § 174a téhož zákona. Žalobkyně dále upozornila, že napadá rozhodnutí žalovaného zejména s ohledem na skutečnost, že toto rozhodnutí aprobovalo nezákonnost rozhodnutí správního orgánu prvního stupně.
3. Nepřezkoumatelnost rozhodnutí žalobkyně spatřovala v tom, jak se žalovaný vypořádal s odvolací námitkou týkající se nevyrozumění právního zástupce žalobkyně o možnosti seznámit se s podklady před vydáním rozhodnutí dle § 36 odst. 3 správního řádu. Do datové schránky právního zástupce žalobkyně nebyla nikdy doručena písemnost s pojmenováním výzva k seznámení pod č. j. OAM-5330-65/PP-2019 ze dne 8. 4. 2022, která měla být údajně doručena dne 14. 4. 2022. Pokud správní spis obsahuje doručenkou prokazující, že by měla být taková písemnost doručena právnímu zástupci, musí se dle názoru žalobkyně jednat o padělek. Jediná písemnost, která byla ze strany správního orgánu prvního stupně právnímu zástupci žalobkyně dne 14. 4. 2022 doručena, byla výzva k seznámení s podklady pro vydání rozhodnutí ze dne 12. 4. 2022, č. j. OAM-53017-37/ZM-2019, kdy žadatelem měl být pan B. R. Jr., nar. X, a zmocněným zástupcem měl být pan Bc. V. D. Tuto zaslanou písemnost považoval právní zástupce žalobkyně za omyl, neboť žadatel nebyl jeho klientem a z přípisu bylo zřejmé, že zmocněným zástupcem byla úplně jiná osoba. Žalobkyně dále upozornila, že právní zástupce pravděpodobně nedohledá doručenkou této písemnosti, jelikož ji pravděpodobně skartoval a ponechal si pouze elektronický dokument uložený na svém serveru doručené pošty. V případě pochybností žalobkyně soudu navrhla, aby si vyžádal od žalovaného historii a trasaci předmětné písemnosti, kdy na přípisu je jedinečný identifikátor, kterým lze každý přípis žalovaného v databázi dohledat. Tento identifikátor je na přípisu pojmenován jako prvotní identifikátor MVCRX06D8VWJ a dále je z pojmenování souboru, jak byl zaslán datovou schránkou, zřejmé, že jej správní orgán pojmenoval jako

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

priloha_1027125550_0_53017_Výzva k seznámení se spisem_CV, kdy je bezesporu i v kompetenci soudu dohledat si tuto datovou zprávu.

4. Žalobkyně zdůraznila, že její právní zástupce neviděl současný spisový materiál, tudíž není jasné, jak může žalovaný uvést, že součástí spisového materiálu je předmětná výzva spolu s doručenkou. Pokud by tomu tak bylo, měl by soud podle názoru žalobkyně podat podnět na zahájení trestního řízení či jiný typ řízení, kterým by bylo prověřeno, proč spisový materiál obsahuje nesprávnou informaci, popřípadě že byla doručenka padělána. Zcela prokazatelně tedy došlo ke zkrácení práv žalobkyně, neboť její právní zástupce nebyl žádným způsobem informován o možnosti seznámit se s podklady a vyjádřit se k nim. Žalobkyně v této skutečnosti spatřovala porušení práva na spravedlivý proces, neboť právo seznámit se s podklady je důležitým právem každého účastníka řízení. Neumožnění vyjádřit se k podkladům mělo tedy vliv na to, že právní zástupce nemohl navrhnout důkazní prostředky a zvrátit tak vydání napadených rozhodnutí. Žalobkyně se pozastavila nad tím, že žalovaný bez dalšího aproboval pochybení správního orgánu prvního stupně a odvolací námitku blíže neproověřil.
5. Žalobkyně dále nesouhlasila s vypořádáním odvolací námítky týkající se přiměřenosti dopadu rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobkyně. Žalobkyně uvedla, že má na území České republiky vytvořeno veškeré zázemí, má zde dvě nezletilé děti, kterými jsou T. N. K., nar. X, a B. N. K., nar. X, přičemž obě děti mají české státní občanství a žalobkyně se o ně stará a vyživuje je a odloučení od ní by mělo fatální dopad do jejich života, zvláště u nezletilé B., které není ani 1 rok a život bez matky by pro ni ani nebyl možný. Žalobkyně má na území České republiky dále svého druha T. D. C., který zde má povolen pobyt a obstarává rodinné finance. Žalobkyně uvedla, že vzhledem k věku dětí je pro ně péče matky nenahraditelná. Zamítnutím žádosti o vydání povolení k přechodnému pobytu by byla žalobkyně oddělena od svých dětí a druha, což by mělo fatální dopad do jejich života, neboť chtějí žít spolu v České republice. Nezletilé děti nemohou na delší dobu odcestovat s matkou do domovského státu, neboť mají české státní občanství. Žalobkyně dále poukázala na čl. 3 odst. 1 a čl. 8 Úmluvy o právech dítěte. Z hlediska procesního Evropský soud pro lidská práva posuzuje, zda příslušné správní orgány a soudy věnovaly dostatečnou pozornost hledání spravedlivé rovnováhy mezi nejlepším zájmem dítěte, které jsou povinny také v konkrétní věci definovat, a případným konkurujícím veřejným zájmem, a zda tuto svou úvahu ve svých rozhodnutích dostatečně a přezkoumatelně vyjádřily. Žalobkyně zdůraznila, že odůvodnění soudů, která skutečně nevyvažují dotčené zájmy, jsou v rozporu s čl. 8 Úmluvy, zejména pokud soudy přesvědčivě neprokáží, že je zásah přiměřený sledovaným cílům, a tedy odpovídá naléhavé společenské potřebě. Žalobkyně odkázala na rozsudky Evropského soudu pro lidská práva, podle nichž musí být zásah přiměřený a musí se brát v úvahu též věk dítěte, konkrétní okolnosti, za nichž dítě pobývá ve státě původu, a míra závislosti na péči rodičů. Žalobkyně měla za to, že správní orgán neučinil středobodem uvažování zájem jejích nezletilých dětí a nepřiznal tomuto zájmu rozhodující význam. Skutečnost, že žalovaný uvedl, že žalobkyně si může podat žádost o vízum strpění, je zcela od věci, neboť vízum strpění se uděluje pouze ve výjimečných případech, kdy nelze objektivně opustit Českou republiku a právní zástupce žalobkyně ze své praxe ví, že této žádosti nebude vyhověno.

Vyjádření žalovaného k podané žalobě

6. Žalovaný ve svém písemném vyjádření k podané žalobě nejprve plně odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí, neboť některé námitky již byly vzneseny v průběhu odvolacího

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

řízení a žalovaný se s nimi v rámci napadeného rozhodnutí vypořádal a na svém právním názoru setrval.

7. Žalovaný dále odmítl námitku žalobkyně, že jejímu právnímu zástupci nebyla doručena výzva k seznámení s podklady. Spisový materiál podle názoru žalovaného prokazuje, že předmětná výzva ze dne 8. 4. 2022, č. j. OAM-5330-65/PP-2019, byla právnímu zástupci žalobkyně doručena prostřednictvím datové schránky dne 14. 4. 2022. Uvedené informace z doručky prokazatelně vyplývají a právní zástupce žalobkyně této zákonné možnosti seznámit se se spisem a vyjádřit se ke shromážděným podkladům pro vydání rozhodnutí nevyužil. Žalovaný připomněl, že je v zájmu žalobkyně střežit si svá práva a povinnosti a přijmout taková opatření, aby se s každou písemností, jež je jí zaslána, seznámila. Žalobkyně neprokázala žádné relevantní skutečnosti, proč se s písemností neseznámila, čímž neunesla důkazní břemeno ve smyslu § 52 správního řádu. Žalobkyně se mohla podle názoru žalovaného s ohledem na délku řízení kdykoliv informovat o probíhajícím správním řízení, dostavit se ke správnímu orgánu prvního stupně a s ohledem na § 38 odst. 1 správního řádu požádat například o nahlédnutí do spisového materiálu. To také prostřednictvím zmocněného zástupce učinila, přesto spisový materiál o žádný důkazní materiál nedoplnila.
8. K námitce žalobkyně stran hrozícího zásahu do jejího rodinného života žalovaný uvedl, že z hlediska posouzení účelovosti prohlášení otcovství k nezletilým dětem žalobkyně považoval za klíčové následující. Součástí spisového materiálu je sdělení Okresního státního zastupitelství v Mostě ze dne 14. 10. 2019 k osobě podezřelého M. K. v souvislosti s trestním řízením vedeným proti jeho osobě pro přečin napomáhání k neoprávněnému pobytu na území České republiky dle § 341 odst. 1 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „trestní zákoník“), ve kterém došlo k podmíněnému odložení podání návrhu na potrestání. Žalovaný uvedl, že dle usnesení ze dne 20. 5. 2019, č. j. ZK 391/2019-16, se měl podezřelý M. K. dopustit přečinu tím, že v prosinci 2018 s dosud neustanovenou osobou naplánoval účelový sňatek se žalobkyní, ke kterému došlo dne 7. 3. 2019 v Říčanech u Prahy, ač si byl vědom toho, že tento sňatek je pouze fiktivní a účelový, a byla mu za něj vyplacena odměna ve výši 30 000 Kč. M. K. se plně doznal. Žalovaný pokračoval, že sama žalobkyně sdělila do protokolu o výsledku ze dne 11. 2. 2022, že biologickým otcem obou nezletilých dětí je pan D. C. T., občan Vietnamu, se kterým žalobkyně žije ve společné domácnosti, a který má vůči dětem vyživovací povinnost. Žalovaný rovněž zdůraznil, že účelovost svého počínání i počínání žalobkyně doznal M. K. ve svém vyjádření v rozvodovém řízení před Okresním soudem v Mostě. Žalovaný shrnul, že jednáním žalobkyně došlo k obcházení zákona o pobytu cizinců účelovým uzavřením sňatku, v jehož důsledku se děti žalobkyně staly občany České republiky. Takovému jednání žalobkyně nelze poskytnout právní ochranu. Žalobkyně navíc nepředložila žádné důkazy prokazující existenci kvality jejího rodinného života na území České republiky. Žalovaný pokračoval, že žalobkyně může získat jiné pobytové oprávnění nebo i s nezletilými dětmi vycestovat, navíc z napadeného rozhodnutí nevyplývá nucené vycestování. K posouzení přiměřenosti dopadů napadeného rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobkyně žalovaný uvedl, že povinností vycestovat ze země, kde má cizinec nezletilé děti (občany země, ze které má cizinec vycestovat), se již opakovaně zabýval Evropský soud pro lidská práva (srov. např. rozsudek ve věci Rodrigues da Silva a Hoogkamer proti Nizozemsku ze dne 31. 1. 2006, č. 50435/99, nebo rozsudek ve věci Nunez proti Norsku ze dne 28. 6. 2011, č. 55597/09). Žalovaný pokračoval, že obecně by za nepřiměřený zásah mohlo být považováno např. oddělení rodičů od nezletilých dětí a naopak. Povinnost zkoumat přiměřenost platí i za situace, pokud je rodiči nezletilého občana České republiky, který o tohoto nezletilého výlučně pečuje, uložena povinnost opustit území.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

9. Žalovaný připustil, že je v rozporu s čl. 14 odst. 4 Listiny základních práv a svobod (jakožto i s čl. 20 Smlouvy o fungování Evropské unie), aby byl občan nucen opustit svoji vlast. Podle žalovaného v posuzované věci nelze odhlédnout od toho, že žalobkyně a její přítel, občan Vietnamu, jsou osoby výlučně pečující o své nezletilé děti. Zároveň však nelze pominout fakt, že žalobkyně svým jednáním obcházela zákon o pobytu cizinců, protože jí byl ze strany správního orgánu neudělen přechodný pobyt. Toto rozhodnutí tedy není dle žalovaného přímým zásahem do práv žalobkyně a jejích dětí, neboť tato může požádat např. o udělení víza za účelem strpění pobytu, a to z důvodu, že jí ve vycestování z území brání překážka na její vůli nezávislá (péče o nezletilé děti). Žalovaný zdůraznil, že takový pobytový titul pak dle Nejvyššího správního soudu odpovídá i požadavkům unijního práva ve smyslu rozsudku velkého senátu Soudního dvora Evropské unie ze dne 8. 3. 2011, C-34/09, Ruiz Zambrano. Žalobkyně navíc žije na území České republiky od února 2019 a již v době uzavření manželství s panem M. K. byla gravidní s panem D. C. T., občanem Vietnamu. Žalovaný odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 11. 2022, č. j. 7 Azs 269/2022-27, a připomněl, že žalobkyně získala status rodinné příslušnice občanů České republiky tím, že se dopustila obcházení zákona s cílem získat povolení k přechodnému pobytu na území České republiky, a to účelovým uzavřením sňatku, v důsledku kterého se nezletilé děti žalobkyně staly občany České republiky. Zákon o pobytu cizinců s takovým porušením zákona spojuje mj. rozhodnutí o neudělení přechodného pobytu. Žalovaný dále odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 5. 2018, č. j. 9 Azs 30/2018-45, s tím, že ačkoli se případ týká ukončení přechodného pobytu, lze jej analogicky vztáhnout i na případ žalobkyně. Žalovaný označil za nelogické, pokud by žalobkyni nemohl být pro zásah do jejího rodinného a soukromého života i do života jejích nezletilých dětí neudělen přechodný pobyt, přičemž zdůraznil, že je matkou občanů Evropské unie, kteří svá občanství získali obcházením zákona. S odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 8. 2015, č. j. 6 Azs 96/2015-30, žalovaný uvedl, že v případě předstíraných a účelově založených rodinných vazeb bude rozhodnutí o neudělení přechodného pobytu nepřiměřené co do dopadů do soukromého a rodinného života cizince pouze ve výjimečných případech. Žalovaný rovněž zdůraznil, že na území České republiky pobývajícím matrikový otec dětí M. K. se o děti nestará, neboť není jejich biologickým rodičem. Je nezbytné chránit zájmy dětí, tudíž jako pečující osoba přichází v úvahu jejich biologický otec a partner žalobkyně T. D. C., neboť ten se dle vyjádření žalobkyně o děti stará a sdílí s nimi společnou domácnost. Žalovaný s odkazem na usnesení Ústavního soudu ze dne 3. 5. 2022, sp. zn. I. ÚS 7/2022, doplnil, že o vízum za účelem strpění může žalobkyně požádat i poté, kdy jí byla stanovena lhůta k vycestování. Možnost získat oprávnění k pobytu na území České republiky z titulu víza za účelem strpění je postačující i z hlediska práv plynoucích z občanství Evropské unie, která má podle čl. 20 Smlouvy o fungování Evropské unie každý občan členského státu Evropské unie. Žalovaný shrnul, že napadeným rozhodnutím nebude porušen závazek, který pro Českou republiku vyplývá z mezinárodních smluv, konkrétně z Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a Úmluvy o právech dítěte, k jejímuž domnělému porušení žalovaný uvedl, že ačkoli je žalobkyně formálně rodinným příslušníkem občanů České republiky, přesto jsou splněny předpoklady pro zamítnutí její žádosti dle § 87e odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců. Nezletilé děti žalobkyně nejsou s ohledem na svůj nízký věk na území České republiky dosud integrovány a nemají vytvořeny pevné vazby, na jejichž základě by bylo třeba konstatovat zásah do jejich práv v rozporu s Úmluvou o právech dítěte. Žalovaný uvedl, že bylo v možnostech žalobkyně chovat se v souladu s právním řádem České republiky a nezadat správním orgánům zákonný důvod pro zamítnutí její žádosti o vydání povolení k přechodnému pobytu. Nelze legitimně požadovat,

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

aby k obcházení zákona ze strany žalobkyně nebylo přihlédnuto proto, že dojde k omezení styku s jejími dětmi. Žalovaný měl rovněž za to, že správní orgány spolehlivě prokázaly stav věci ve smyslu § 68 odst. 3 správního řádu.

10. Závěrem žalovaný shrnul, že v daném případě byly splněny veškeré podmínky pro zamítnutí žádosti žalobkyně, napadená rozhodnutí byla vydána na základě dostatečně zjištěného stavu věci, byla dostatečně a řádně odůvodněna a jsou v souladu s platnými právními předpisy. Žalovaná rovněž v daném případě neshledala porušení základních zásad správního řízení. Žalovaný soudu navrhl zamítnutí žaloby.

Posouzení věci soudem

11. Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v řízení vedeném podle části třetí prvního dílu hlavy druhé s. ř. s., která vychází z dispoziční zásady vyjádřené v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a § 75 odst. 2 věty první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu, a to pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během lhůty třiceti dnů po oznámení napadeného rozhodnutí dle § 172 odst. 1 zákona o pobytu cizinců. Povinností žalobce je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení, a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních námitek musí soud přihlédnout k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.
12. Na tomto místě soud předesílá, že po přezkoumání skutkového a právního stavu a po prostudování obsahu předloženého správního spisu dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
13. Z obsahu správního spisu soud zjistil, že žalobkyně podala dne 18. 3. 2019 u správního orgánu prvního stupně žádost o vydání povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana Evropské unie podle § 87b zákona o pobytu cizinců. V tiskopisu žádosti v rubrice „*účel pobytu*“ uvedla „*sloučení rodiny s občanem ČR*“. Na základě žádosti správního orgánu prvního stupně Policie České republiky, odbor cizinecké policie, oddělení pobytových agend Ústí nad Labem, sdělila dne 12. 4. 2019 k žádosti o provedení pobytové kontroly v místě pobytu žalobkyně, že na této adrese nebyla žalobkyně ani její manžel opakovaně zastiženi. Okresní státní zastupitelství v Mostě zaslalo následně správnímu orgánu prvního stupně na výzvu usnesení o podmíněném odložení podání návrhu na potrestání M. K. ze dne 20. 5. 2019, č. j. ZK 391/2019-16. M. K. byl podezřelý ze spáchání přečinu napomáhání k neoprávněnému pobytu na území republiky podle § 341 odst. 1 trestního zákoníku, jehož se měl dopustit tím, že s žalobkyní uzavřel účelový sňatek, k čemuž se přiznal.
14. Rozhodnutím ze dne 9. 10. 2020, č. j. OAM-5330-32/PP-2019, správní orgán prvního stupně zamítl žádost žalobkyně o vydání povolení k přechodnému pobytu z důvodu uvedeného v § 87e odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců, neboť se žalobkyně dopustila obcházení tohoto zákona s cílem získat povolení k přechodnému pobytu na území, když účelově uzavřela manželství, a podle § 87e odst. 4 zákona o pobytu cizinců byla žalobkyni stanovena lhůta k vycestování z území České republiky 35 dnů od právní moci rozhodnutí. Proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně odvolání ze dne 15. 10. 2020. Rozhodnutím ze dne 16. 2. 2021, č. j. MV-200972-6/SO-2020, žalovaný rozhodnutí ze dne 9. 10. 2020, č. j. OAM-5330-32/PP-2019, zrušil pro nedostatečné zjištění stavu věci podle § 3 správního řádu a věc vrátil správnímu orgánu prvního stupně k novému projednání. Na základě žádosti správního orgánu prvního stupně Policie České republiky, odbor cizinecké policie, oddělení Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

pobytových agend Ústí nad Labem, ve sdělení ze dne 6. 8. 2021 sdělila k žádosti o provedení pobytové kontroly v místě pobytu žalobkyně, že se žalobkyně ani M. K. na adrese trvalého pobytu nezdržují. Dne 11. 2. 2022 se žalobkyně na výzvu správního orgánu prvního stupně dostavila k provedení výslechu. Uvedla, že je vdaná za M. K. Při konfrontaci se zjištěním správního orgánu prvního stupně, že její manželství s panem M. K. bylo dle výsledku šetření uzavřeno účelově, žalobkyně uvedla, že vše již bylo řešeno u soudu a že se k tomu nechce dále vyjadřovat. Na dotaz správního orgánu prvního stupně, z jakého důvodu její manželství stále trvá, uvedla, že zatím nebyl čas toto vyřešit. Uvedla, že s M. K. nežije ve společné domácnosti a že má dvě nezletilé děti, jsou to T. N. K. a B. N. K., jejichž biologickým otcem je její přítel T. D. C., tedy nikoli pan M. K. Žalobkyně dále uvedla, že pan M. K. se o její děti nestará, neplní vůči nim vyživovací povinnost, neboť není jejich otcem. Naopak vůči jejím dětem plní vyživovací povinnost jejich biologický otec pan T. D. C., se kterým žalobkyně žije ve společné domácnosti. Žalobkyně dále uvedla, že žije na území České republiky od února 2019 s přítelem a dvěma dětmi. Na území Vietnamu má pouze rodiče. Uvedla, že do Vietnamu by nemohla vycestovat, neboť by neměla peníze na obživu svých dvou dětí, a byla by tak zcela závislá na svém příteli, panu T. D. C.

15. Správní orgán prvního stupně následně vydal rozhodnutí ze dne 8. 9. 2022, č. j. OAM-5330-67/PP-2019, kterým zamítl žádost žalobkyně o vydání povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana Evropské unie na území České republiky, neboť se žalobkyně dopustila obcházení tohoto zákona s cílem získat povolení k přechodnému pobytu na území, když účelově uzavřela manželství, a stanovil žalobkyni lhůta k vycestování z území České republiky 35 dnů od právní moci rozhodnutí. Proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně odvolání, o němž rozhodl žalovaný žalobou napadeným rozhodnutím.
16. Soud se nejprve vypořádal s obecně formulovanými námitkami v úvodu žaloby, kdy žalobkyně bez jakékoli konkretizace namítala, že žalovaný zásadním způsobem porušil své povinnosti odvolacího orgánu a napadené rozhodnutí odporuje § 68 odst. 3 správního řádu. Žalobkyně dále namítala, že správní orgán prvního stupně i žalovaný v řízení postupovali v rozporu s § 3 správního řádu, § 4 odst. 1 správního řádu, § 2 správního řádu, § 87e odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců a § 174a zákona o pobytu cizinců.
17. Takovéto obecné námitky nemají kvalitu žalobních bodů, neboť žalobkyně je povinna vylíčit, jakých konkrétních nezákonných kroků, postupů, úkonů, úvah, hodnocení či závěrů se měl správní orgán vůči ní dopustit v procesu vydání napadeného rozhodnutí či přímo rozhodnutím samotným, a rovněž je povinna ozřejmit svůj právní náhled na to, proč se má jednat o nezákonnosti. Právní náhled na věc se přitom nemůže spokojit toliko s obecnými odkazy na určitá ustanovení zákona bez souvislosti se skutkovými výtkami (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 92/2005-58, publ. pod č. 835/2006 Sb. NSS). Obdobně např. v rozsudku ze dne 17. 2. 2006, č. j. 8 Azs 134/2005-44, publ. pod č. 572/2006 Sb. NSS, Nejvyšší správní soud konstatoval, že za žalobní body nelze považovat ani prostý výčet paragrafů správního řádu, které údajně žalovaný porušil, ani jejich parafrázi bez jakékoliv specifikace.
18. Tyto námitky žalobkyně tudíž nelze vypořádat jinak než obecným způsobem, neboť žalobkyně nijak nekonkretizovala, v čem porušení konkrétních ustanovení spatřuje. Žalobkyně pouze vyjmenovala jednotlivá zákonná ustanovení, která považovala za porušená, aniž by odkázala na to, v čem ono porušení spatřuje. Tyto obecné odkazy nelze hodnotit jako řádný žalobní bod, kterým by se soud mohl zabývat. Nicméně nad rámec potřebného odůvodnění soud v rozsahu odpovídajícímu obecnosti této námítce konstatuje, Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

že po prostudování napadeného rozhodnutí i rozhodnutí správního orgánu prvního stupně dospěl k závěru, že jsou přezkoumatelná a jejich odůvodnění je v souladu s § 68 odst. 3 správního řádu. Správní orgány popsaly skutkový stav, ze kterého vycházely, specifikovaly právní úpravu, kterou k rozhodnutí ve věci použily, žalovaný se pak vypořádal se s odvolacími námitkami žalobkyně a rozvedl úvahy, kterými byl veden při vydání žalobou napadeného rozhodnutí. Soud neshledal, že by došlo k porušení § 68 odst. 3 správního řádu, § 3 správního řádu, § 4 odst. 1 správního řádu, § 2 správního řádu, § 87e odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců a § 174a zákona o pobytu cizinců.

19. Následně soud přistoupl k přezkumu konkrétněji uplatněných žalobních námitek, přičemž shledal, že žalobní námitky jsou faktickým opakováním námitek odvolacích. Proto bude podstatné vyhodnocení toho, jak se s těmito námitkami vypořádal žalovaný. Soudní přezkum totiž není dalším přezkumným kolem ve správním řízení, nýbrž je zaměřen především na posouzení toho, zda ve správním řízení byla dodržena garantovaná práva žalobkyně.
20. Žalobkyně spatřovala nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí v tom, jak se žalovaný vypořádal s odvolací námitkou týkající se nevyrozumění právního zástupce žalobkyně o možnosti seznámit se s podklady před vydáním rozhodnutí dle § 36 odst. 3 správního řádu.
21. V této souvislosti soud poukazuje na konstantní judikaturu Nejvyššího správního soudu, podle které platí, že *„[z] odůvodnění rozhodnutí správního orgánu musí být seznatelné, proč správní orgán považuje námitky účastníka za liché, mylné nebo vyvrácené, které skutečnosti vzal za podklad svého rozhodnutí, proč považuje skutečnosti předestírané účastníkem za nerozhodné, nesprávné nebo jinými řádně provedenými důkazy vyvrácené, podle které právní normy rozhodl, jakými úvahami se řídil při hodnocení důkazů a jaké úvahy jej vedly k uložení sankce v konkrétní výši“* (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 6. 2010, č. j. 9 As 66/2009-46, ze dne 4. 2. 2010, č. j. 7 Afs 1/2010-53, nebo ze dne 23. 7. 2009, č. j. 9 As 71/2008-109). Podle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu však zároveň po odvolacím orgánu nelze požadovat, aby se vyslovil ke každé větě uvedené v odvolání; plně postačí, pokud z jeho rozhodnutí bude zřejmé, na základě jakých skutečností rozhodoval a jakými úvahami se řídil (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 6. 2008, č. j. 8 As 13/2007-100). Těmto požadavkům žalovaný v projednávané věci dostál, neboť z jeho rozhodnutí je zřejmé, z jakých zjištění vycházel, jak o nich uvažoval a proč neakceptoval jednotlivé odvolací námitky. Žalovaný v napadeném rozhodnutí uvedl, že spisový materiál prokazuje, že předmětná výzva k seznámení pod č. j. OAM-5330-65/PP-2019 ze dne 8. 4. 2022 byla zmocněnému zástupci žalobkyně doručena prostřednictvím datové schránky dne 14. 4. 2022. Žalovaný v napadeném rozhodnutí dále uvedl, že právní zástupce žalobkyně nevyužil možnosti seznámit se se spisem a žalobkyně se rovněž mohla o správním řízení informovat nebo se k správnímu orgánu prvního stupně dostavit a požádat o nahlédnutí do spisového materiálu. Toto odůvodnění podle názoru soudu splňuje požadavky na přezkoumatelnost. Dále je třeba zohlednit, že zrušení rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost je vyhrazeno těm nejzávažnějším vadám rozhodnutí, kdy pro absenci důvodů či pro nesrozumitelnost rozhodnutí skutečně nelze meritorně přezkoumat (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 1. 2013, č. j. 1 Afs 92/2012-45, či ze dne 29. 6. 2017, č. j. 2 As 337/2016-64); taková situace však v projednávané věci nenastala. Níže se soud bude zabývat námitkou, že nebylo žalobkyni umožněno seznámit se s podklady rozhodnutí.
22. Soud dále uvádí, že správní řízení až do vydání rozhodnutí odvolacího orgánu představuje v souladu se zásadou jednotnosti správního řízení jeden celek (srov. např. rozsudek Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 7. 2007, č. j. 3 As 51/2006-65), přičemž účelem řízení před odvolacím správním orgánem je napravovat případná pochybení správního orgánu prvního stupně. Jako jeden celek jsou tak vnímána všechna rozhodnutí vydaná v jednotlivých fázích řízení (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 9. 2016, č. j. 2 Afs 143/2016-29, nebo ze dne 27. 2. 2013, č. j. 6 Ads 134/2012-47).

23. Podle § 36 odst. 3 správního řádu platí, že nestanoví-li zákon jinak, musí být účastníkům před vydáním rozhodnutí ve věci dána možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí; to se netýká žadatele, pokud se jeho žádosti v plném rozsahu vyhovuje, a účastníka, který se práva vyjádřit se k podkladům rozhodnutí vzdal.
24. Soud si za účelem posouzení této žalobní námitky vyžádal přípisem ze dne 2. 5. 2023 u žalovaného originál zásilky obsahující výzvu k seznámení s podklady pro vydání rozhodnutí ze dne 8. 4. 2022, aby bylo zřejmé, jaká konkrétní výzva byla skutečně právnímu zástupci žalobkyně doručena. Žalovaný reagoval podáním ze dne 9. 5. 2023, v němž uvedl, že si na základě konkrétní námitky žalobkyně, specifikované v rámci podané žaloby, vyžádal po správním orgánu prvního stupně předání části spisu vedeného v elektronické podobě. Po kontrole sběrného archu a porovnání identifikátorů došel žalovaný ke zjištění, že pod č. j. MV-140653-12/OAM-2020 je v elektronické podobě spisu založena výzva č. j. MV-79982/OAM-2021 adresovaná panu Bc. V. D., nikoliv zmocněnému zástupci žalobkyně. Zmocněnému zástupci žalobkyně tedy přípis obsahující výzvu k seznámení se s podklady rozhodnutí ve věci žalobkyně ve skutečnosti zaslán nebyl. Žalovaný dále uvedl, že má jako nadřízený správní orgán standardně úplný spisový materiál správního orgánu prvního stupně vedený v listinné podobě, jehož součástí jsou i elektronicky vedené dokumenty. V případě žádosti o pobytová oprávnění podle zákona o pobytu cizinců je spis primárně veden v listinné podobě. K elektronické části spisu, která je však standardně i v listinné podobě součástí úplného (hybridního) spisu, žalovaný přístup nemá. Žalovaný k věci dále uvedl, že právní zástupce žalobkyně tuto námitku podal v rámci odvolání jen velmi obecně, tudíž neměl žalovaný důvod zpochybňovat obsah výzvy a přiložené doručky založené ve spise v jeho listinné podobě.
25. Podle ustálené judikatury je poskytnutí možnosti vyjádřit se před vydáním rozhodnutí k podkladům třeba chápat jako možnost, která je dána účastníkovi správního řízení v jeho závěrečné fázi před vydáním rozhodnutí poté, co jsou shromážděny podklady pro rozhodnutí. Smyslem § 36 odst. 3 správního řádu tedy je, aby ve fázi před vydáním rozhodnutí, tedy poté, co správní orgán ukončil shromažďování podkladů rozhodnutí, mohl účastník řízení uplatnit své výhrady, resp. učinit procesní návrhy tak, aby rozhodnutí skutečně vycházelo ze spolehlivě zjištěného stavu věci, jak to ukládá správní řád. Účastník řízení si sám nemůže učinit právně relevantní úsudek o tom, kdy je shromažďování podkladů rozhodnutí ukončeno. Povinnost správního orgánu seznámit účastníka s podklady pro vydání rozhodnutí nelze považovat za splněnou tím, že správní orgán účastníku teprve v odůvodnění rozhodnutí sdělí, jaké všechny důkazy byly provedeny (srov. viz nález Ústavního soudu ze dne 3. 3. 2005, sp. zn. II. ÚS 329/04, nebo rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 11. 2003, č. j. 7 A 112/2002-36, či ze dne 6. 4. 2023, č. j. 4 Az 16/2022-42). Soud si je vědom toho, že ačkoli se rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 11. 2006, č. j. 7 A 112/2002-36, a nález Ústavního soudu ze dne 3. 3. 2005, sp. zn. II. ÚS 329/04, váží k § 33 odst. 2 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení, obsah tohoto zákonného ustanovení byl však v podstatě obsahově shodný se současným s § 36 odst. 3 správního řádu. Výše uvedené judikатурní závěry jsou tedy podle názoru zdejšího soudu použitelné i na daný případ.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

26. Nejvyšší správní soud dále ve své judikatuře opakovaně vyslovil, že ačkoli je obecně vzato porušením práv účastníka řízení, pokud mu správní orgán nedal možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí a ke způsobu jejich zjištění, je potřeba u každého jednotlivého případu posoudit, zda se jedná o natolik závažnou vadu řízení před správním orgánem, že mohla mít vliv na zákonnost rozhodnutí ve věci samé. Nejvyšší správní soud dovodil, že o vadu řízení, která by mohla mít vliv na zákonnost rozhodnutí, se nejedná, pokud lze dovodit, že by výrok rozhodnutí byl stejný i za situace, kdyby k vadě řízení vůbec nedošlo (srov. viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 10. 2005, č. j. 6 Ads 57/2004-63, ze dne 8. 3. 2007, č. j. 8 Afs 102/2005-65, či ze dne 28. 4. 2023, č. j. 8 As 185/2021-83).
27. Soud k námitce uvádí, že § 36 odst. 3 správního řádu dává účastníkům řízení možnost seznámit se s veškerými skutkovými zjištěními, které správní orgán v průběhu řízení shromáždil, a rovněž tak možnost, aby případně navrhl doplnění skutkových zjištění nebo upozornili na nesprávnost těchto zjištění. Mezi stranami po vyjádření žalovaného ze dne 9. 5. 2023 již není sporné, že správní orgán prvního stupně odeslal právnímu zástupci žalobkyně výzvu k seznámení se s podklady pro vydání rozhodnutí adresovanou jinému právnímu zástupci jiného žadatele v odlišném řízení. Správní orgán prvního stupně následně po chybném doručení výzvy pouze vydal rozhodnutí ze dne 8. 9. 2022, č. j. OAM-5330-67/PP-2019. Žalobkyně tedy neměla možnost se v řízení před správním orgánem prvního stupně seznámit sama nebo prostřednictvím svého právního zástupce s podklady pro vydání rozhodnutí. Tento nedostatek neodstranil ani žalovaný coby odvolací orgán, který se naopak s tímto postupem ztotožnil, neboť se v odvolacím řízení spokojil s doručenkou založenou v listinné podobě spisu, z níž bez dalšího dovodil, že právnímu zástupci žalobkyně byla dne 14. 4. 2022 doručena do datové schránky výzva k seznámení se s podklady pro vydání rozhodnutí ze dne 8. 4. 2022, č. j. OAM-5330-65/PP-2019.
28. Soud dále zdůrazňuje, že součástí podkladů, které správní orgán prvního stupně shromáždil, byly mj. i materiál Okresního státního zastupitelství v Mostě k osobě M. K., včetně protokolu o jeho výslechu, v němž M. K. vypovídal o uzavření účelového manželství se žalobkyní, a rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 30. 7. 2020, č. j. 7 To 191/2020-268, dle něhož byl pan T. D. C. odsouzen za přečin napomáhání žalobkyni k neoprávněnému pobytu na území České republiky dle § 341 odst. 1, odst. 2 písm. a) trestního zákoníku. S těmito a dalšími podklady tedy žalobkyně neměla možnost se v řízení seznámit, přičemž správní orgán prvního stupně po vadném doručení výzvy vydal rozhodnutí ze dne 8. 9. 2022, č. j. OAM-5330-67/PP-2019, aniž by žalobkyni umožnil se vyjádřit se ke skutečnostem, na nichž toto rozhodnutí postavil. Žalobkyni tedy nebylo umožněno hájit v řízení svá práva a sdělit své stanovisko k zamýšlenému zamítnutí žádosti o vydání povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana Evropské unie na území České republiky. Uvedené dokumenty pak byly podkladem, ze kterého správní orgány dovodily zásadní skutečnosti pro posouzení žádosti žalobkyně. Na skutečnostech vyplývajících z uvedených dokumentů stavěly správní orgány svou argumentaci v samotném rozhodnutí, aniž by žalobkyně měla možnost se s těmito podklady seznámit a vyjádřit se k nim. Podle názoru soudu se jedná o zásadní vadu, která žalobkyni znemožnila řádnou účast ve správním řízení, a podstatně ji tak zkrátila na jejích procesních právech.
29. S ohledem na všechny výše uvedené skutečnosti soud uzavírá, že dospěl k závěru, že žalovaný zatížil své rozhodnutí vadou podle § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s., žalobkyni nebylo umožněno v řízení před správním orgánem prvního stupně v souladu s § 36 odst. 3 správního řádu se seznámit s podklady pro vydání rozhodnutí a reagovat na ně. Toto pochybení tedy mohlo mít za následek nezákonné rozhodnutí ve věci, neboť žalobkyně v řízení nemohla

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

plně uplatnit svá práva. Z tohoto důvodu soud výrokem I. rozsudku žalobou napadené rozhodnutí zrušil v souladu s § 76 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení jednání pro vadu řízení. S ohledem na to, že předmětnou vadou bylo stíženo i rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, přistoupil soud podle § 78 odst. 3 s. ř. s. i ke zrušení tohoto rozhodnutí. Současně věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení dle § 78 odst. 4 s. ř. s. V něm budou oba správní orgány podle § 78 odst. 5 s. ř. s. vázány právním názorem, který soud vyslovil v tomto zrušujícím rozsudku.

30. Vzhledem k tomu, že se věc vrací před správní orgány a bude nutno dát žalobkyni možnost seznámit se s podklady pro vydání rozhodnutí a reagovat na ně, soud se pro předčasnost dalšími žalobními body nezabýval, neboť bude úkolem správních orgánů se s námitkou přiměřenosti možného zásahu do soukromého a rodinného života žalobkyně vypořádat vzhledem k aktuálnímu stavu v době opakovaného rozhodování.
31. Jelikož měla žalobkyně ve věci plný úspěch, soud podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. ve výroku II. rozsudku uložil žalovanému zaplatit žalobkyni do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku náhradu důvodně vynaložených nákladů řízení o předmětné žalobě ve výši 9 800 Kč. Tato částka se skládá z částky 3 000 Kč za zaplacený soudní poplatek; z částky 6 200 Kč za dva úkony právní služby právního zástupce žalobkyně po 3 100 Kč podle § 7, § 9 odst. 4 písm. d) a § 11 odst. 1 vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., advokátní tarif, ve znění pozdějších předpisů [převzetí a příprava zastoupení – § 11 odst. 1 písm. a), podání žaloby – § 11 odst. 1 písm. d)] a z částky 600 Kč jako náhrady hotových výdajů advokáta [dva režijní paušály po 300 Kč podle § 13 odst. 1 a 3 téže vyhlášky]. Soud nepřiznal žalobkyni náhradu zaplaceného soudního poplatku ve výši 1 000 Kč za návrh na přiznání odkladného účinku žalobě, jelikož s tímto návrhem nebyla žalobkyně úspěšná.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

Ústí nad Labem 19. prosince 2023

Mgr. Václav Trajer v.r
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.